

Henrik Ramsayn yhteiskunnalliset verkostot – Talvimerenkulkua ja vapaa-ajanpurjehdusta.

Lauri Kaira ja Aaro Sahari

Henrik Ramsay oli suomalainen poliitikko, laivanvarustaja, teollisuusvaikuttaja, purjehtija, sekä ministeri. Vaikka hän toimi lukuisten kansalaisjärjestöjen luottamustehtävissä, suuryritysten johdossa sekä toisen maailmansodan aikana Suomen kansanhuoltoministerinä ja myöhemmin ulkoasiainministerinä, on hän jäänyt suurelle yleisölle tuntemattomaksi, muiden aikalaistensa varjoon.

Laajasti verkostoitunut Ramsay käytti lomittuneita verkostojaan hyväksi puolin ja toisin olikyseessä sitten ammatinharjoittaminen tai harrastus. Voidaan hyvällä syyllä sanoa, että verkostojensa ansiosta hän oli yksi aikansa mielipidevaikuttajista niin ammattimerenkulun kuin vapaa-ajanpurjehtijoiden piirissä. Toisen maailmansodan aikana hän päätyi aluksi kansanhuoltoministeriksi ja lopulta ulkoasiainministeriksi pitkälti verkostojensa ansiosta, jotka ulottuivat myös sodan vastapuolelle.

Toisen maailmansodan jälkeen Ramsay vetäytyi lukuisista luottamustehtävistään ja julkisuudesta, mutta syventyi luomaan kirjallista uraansa, joka oli alkanut jo ennen Suomen itsenäistymistä. Kirjoittaessaan teokset *Sommar och Segel* (Schildt 1946) ja *I kamp med Östersjön isar: En bok om Finlands vintersjofart* (Schildt 1947) tuli hän luoneeksi vapaa-ajanpurjehduksen ja talvimerenkulun historian klassikot, joihin näkee viitattavan edelleen lähes 70 vuoden jälkeen. Jälkikäteen voidaan sanoa, että teokset ovat vaikuttaneet merkittävästi siihen, miten nykyisin näemme suomalaisen merenkulun historiaa.

Ramsayn moniulotteisuus edellyttää monitahoista tutkimusotetta. Esitelmässä filosofian tohtori Aaro Sahari ja humanististen tieteiden kandidaatti Lauri Kaira syventävät kuvaa Henrik Ramsaysta suomalaisena vaikuttajana ja merenkulkijana. Sahari syventyy talvimerenkulun ja laivateollisuuden näkökulmaan, kun taas Kaira pohtii Ramsayn vaikutusta suomalaiseen purjehduskulttuuriin ja siitä luotuun kuvaan kirjassaan *Sommar och Segel*. Yhdessä he avaavat Suomen merellisiä, taloudellisia ja sosiaalisia verkostoja itsenäisyyden alkuvuosikymmeninä. Esitelmässä hyödynnetään Ramsayn yksityisarkiston ohella erinäisiä viranomais- ja yhdistysarkistoja.

(Aaro Sahari on suomalainen merenkulun, teknologian ja yrityshistorian tutkija, Tekniikan Waiheita -julkaisun toimitusneuvoston jäsen ja Suomen merihistoriallisen yhdistyksen hallituksen jäsen. Lauri Kaira on puolestaan suomalaiseen vapaa-ajanpurjehdukseen erikoistunut merihistorioitsija ja tietokirjailija.)